

Novine u jurisprudenciji Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine

Pripremila: Mirela Vojnović, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine

Uvod

Iz druge polovine 2016. godine Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine izdvojio je šest odluka, koje kroz izražene pravne stavove ovog suda, doprinose razvoju sudske prakse u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Dvije od šest izdvojenih odluka Vrhovnog suda, kroz postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja, obuhvaćaju potpuno novi institut, koji je u naše zakonodavstvo uveden Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine^[37]. Dakle, institut „spornog pravnog pitanja“ (član 61a. – 61f. ZPP-a), u kojem Vrhovni sud rješava sporno pravno pitanje po pravilima postupka za usvajanje pravnih stavova, u mnogome doprinosi ujednačavanju sudske prakse u postupcima pred prvostepenim sudovima u situacijama kada je potrebno, da se u većem broju predmeta koji su od značaja za odlučivanje zauzme stav o određenom spornom pravnom pitanju.

Iz prakse Vrhovnog suda Federacije BiH, za drugu polovinu 2016. godine, izdvojili smo dvije odluke Građanskog odjeljenja, iz oblasti instituta „sporno pravno pitanje“, i to: odluke broj 22 O I 031405 16 Spp i 65 O P 535313 16 Spp. Zatim, dvije odluke Krivičnog odjeljenja, i to: odluke broj 03 O K 015375 16 Kž 6 i 09 O K 023702 16 Kž 11, te dvije odluke Upravnog odjeljenja, i to: odluke broj 01 O U 006965 12 Uvp i 07 O U 009627 14 Uvp.

Predmet broj 22 O I 031405 16 Spp – mjenica sa klauzulom „bez protesta“

Činjenični navodi

Podnosilac prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja, u smislu člana 61a stav 1 i člana 61b stav 1 Zakona o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine^[38] (u daljem tekstu: „ZPP F BiH“) navodi da je kod podnosioca prijedloga pokrenut izvršni postupak radi naplate duga. Prijedlog za izvršenje podnesen je na osnovu mjenice koja nije protestirana, odnosno mjenice sa klauzulom „bez protesta“, a kakvi slučajevi su česti kod podnosioca prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja. Podnosilac prijedloga ističe da je, imajući u vidu pismeno mišljenje Ministarstva pravde, dugo vremena dozvoljavao izvršenje na osnovu mjenice sa klauzulom „bez protesta“.

U međuvremenu, pozivajući se na odluku Vrhovnog suda Federacije BiH, od 26.02.2015. godine, Kantonalni sud zauzima stav po kojem se samo protestirana mjenica može smatrati vjerodostojnom ispravom na osnovu koje se može tražiti izvršenje. Podnosilac prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja, nakon zauzetog stava Kantonalnog suda, u brojnim predmetima započinje primjenjivati praksu pozivanja tražitelja izvršenja da upotpune prijedlog za izvršenje, i to na način da izvršnom sudu dostave i protest mjenice.

[37] („Službene novine Federacije BiH“, broj 98/15)

[38] („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15)

Međutim, u jednom od pokrenutih izvršnih postupaka, nakon što je tražilac izvršenja pozvan da dopuni prijedlog za izvršenje na način da dostavi protest mjenice, dostavlja izvršnom sudu odgovor uz dostavu odluke Vrhovnog suda, od 08.10.2015. godine, u kojoj je iskazan stav da se i mjenica bez protesta smatra vjerodostojnom ispravom, ukoliko protest nije neophodan za zasnivanje tražbine.

Obzirom da postoje dvije potpuno različite odluke Vrhovnog suda, u kojima su iskazana dva oprečna stava na okolnost da li se mjenica bez protesta može smatrati vjerodostojnom ispravom, to je podnosilac prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja iskoristio svoje zakonsko pravo i obratio se Vrhovnom sudu Federacije BiH sa navedenim zahtjevom.

Odluka

Vrhovni sud Federacije BiH, na sjednici Građanskog odjeljenja, održanoj dana 05.12.2016. godine, donio je odluku kojom je usvojen zahtjev podnosioca prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja i izrazi slijedeće pravno shvaćanje: „Mjenica, koja nije protestirana, iako sadrži klauzulu 'bez protesta', ne smatra se vjerodostojnom ispravom“.

Analizirajući zakonske propise koji regulišu mjenicu, sadržinu tekstova iz literature koja obrađuje oblast mjenice, odluku Ustavnog suda i praksu sudova u okruženju, kao i praksu sudova u našoj državi, zaključuje se da ni stav pravne teorije, a ni stav sudske prakse, nije jedinstven po pitanju da li se mjenica sa klauzulom „bez protesta“ smatra vjerodostojnom ispravom u smislu člana 29 Zakona o izvršnom postupku.

Zakonom o mjenici, kao *lex specialis*, i to član 29 istog propisuje da za ostvarivanje sudskih regresnih prava protiv glavnog mjeničnog dužnika i njegovog avaliste, nije potrebno podizati protest. S druge strane, Zakon o izvršnom postupku uređuje samo postupak u kojem se ostvaruje zahtjev za naplatu mjenice i, kao takav, ne može drugačije uređivati mjenično pravni status subjekata, pravne posljedice mjeničnih klauzula i mjenično pravne učinke.

Dakle, po ocjeni Vrhovnog suda Federacije BiH smisao i cilj protesta jeste da se imaocu mjenice omogući da u izvršnom postupku potraživanje namiri, ne samo od glavnog dužnika, već i od ostalih regresnih - mjeničnih dužnika, a pri tome imajući u vidu da klauzula „bez protesta“ različito djeluje u zavisnosti od toga ko je istu unio, te da bi upravo to moglo dovesti do nedoumice u postupku izvršenja.

Predmet broj 65 O P 535313 16 Spp – smrt stranke prije utuženja je otklonjivi, odnosno neotklonjivi nedostatak

Činjenični navodi

Kod podnosioca prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja podnesena je tužba protiv tuženih radi utvrđivanja sticanja prava vlasništva dosjelošću na nekretninama. Tužbom je predloženo da sud tuženim, za koje je stavljena naznaka da su nepoznate adrese i prebivališta, postavi posebnog staratelja putem nadležne Službe socijalne zaštite.

Sud je rješenjem tužbu vratio na ispravku i dopunu u pogledu označavanja tačnih adresa tuženih, za koje je stavljena naznaka da su nepoznate adrese i prebivališta, dok je tužitelj, umjesto postupanja po rješenju za ispravku i dopunu, sudu dostavio nepravomoćno rješenje Službe socijalne zaštite kojim je navedenim tuženim, za potrebe vođenja konkretnog postupka, postavljen posebni staratelj.

Nadalje, radi ispitivanja postojanja stranačke sposobnosti tuženih, sud je preduzeo određene radnje po službenoj dužnosti u skladu sa odredbama članova 291, 293 i 295 ZPP-a FBiH, te je utvrdio da su tuženi H.D. i K.S. evidentirani kao umrla lica, sa datumima smrti prije datuma podnošenja tužbe.

U radu sudova pojavila su se različita postupanja u ovakvim situacijama što dovodi pravnu sigurnosti i zakonitost postupanja pod znak pitanja. Naime, pojedini sudovi smatraju da je smrt stranke prije utuženja otklonjiv procesni nedostatak, da se tužba treba vratiti na uređenje u cilju označavanja stranke koja može biti stranka u postupku, dok drugi smatraju da se radi o neotklonjivom nedostatku i da takvu tužbu treba odbaciti.

U prilog navedenoj tvrdnji idu oprečni stavovi Vrhovnog suda Federacije BiH i Kantonalnog suda u Zenici. Dakle, Vrhovni sud Federacije BiH, u odluci od 05.07.2012. godine zastupa stanovište da je smrt stranke prije utuženja otklonjiv nedostatak i da se tužba treba urediti označavanjem nasljednika, dok je Kantonalni sud u Zenici, u svojoj odluci od 18.01.2016. godine izrazio stav da je smrt tuženih neotklonjiva smetnja za dalje vođenje postupka u smislu odredbe člana 295 stav 4 Zakona o parničnom postupku, obzirom da su tuženi preminuli prije podnošenja tužbe, te kao takvi nemaju sposobnost da budu stranke u postupku.

Dakle, podnosilac prijedloga za rješavanje spornog pravnog pitanja, u skladu s odredbom člana 61e. ZPP-a FBiH, između ostalih, traži da Vrhovni sud Federacije BiH odluči o slijedećem:

1. da li je smrt stranke prije utuženja otklonjiv ili neotklonjiv nedostatak;
2. da li smrt jedne od stranaka kod nužnog suparničarstva na istoj strani dovodi do neurednosti tužbe u cijelosti.

Odluka

Na sjednici Građanskog odjeljenja, održanoj dana 23.09.2016. godine, Vrhovni sud Federacije BiH, donio je odluku kojom je usvojen zahtjev podnosioca prijedloga za rješavanje spornih pravnih pitanja i izrazio slijedeća pravna shvaćanja:

1. “Da je smrt stranke prije utuženja nedostatak koji se ne može otkloniti i da se tužba u takvom slučaju treba odbaciti, bez pozivanja na uređenje”.
2. “Da u slučaju postojanja nužnog suparničarstva smrt jedne od stranaka na istoj strani, a prije utuženja, dovodi do neurednosti cijele tužbe i da se i takva tužba treba odbaciti u cijelosti”.

Iz odredbi članova 291 i 293 stav 3 ZPP-a FBiH proizlazi da bi neko bio stranka u postupku, odnosno mogao biti tužitelj ili tuženi, potrebno je da ima stranačku sposobnost. Stranačku sposobnost ima svako fizičko lice i stiče je u trenutku rođenja, a ta sposobnost traje do kraja života. Dakle u slučaju kada stranka nije bila živa u momentu pokretanja postupka pred sudom, odnosno kada se utvrdi da je umrla prije pokretanja postupka, takva stranka nije ni mogla biti stranka u postupku. Prema tome, kada sud utvrdi da je stranka umrla prije pokretanja postupka, po mišljenju Vrhovnog suda Federacije BiH radi se o neotklonjivom procesnom nedostatku. Sve iz razloga što se protiv čovjeka koji nije živ parnica ne može pokrenuti, zbog čega će sud ukinuti sve provedene radnje parničnih stranka i tužbu odbaciti.

Nadalje, odredba člana 366 ZPP-a FBiH propisuje u kojim slučajevima postoji nužno (jedinствeno) suparničarstvo, pa u situaciji kada sud utvrdi da tužbom nisu obuhvaćena neka od tih lica, ni kao tužitelji, ni kao tuženi, sud će tužitelja u smislu člana 295 stav 1, u vezi sa odredbama članova 291 i 293 ZPP-a FBiH, pozvati da uredi tužbu, jer se nužni suparničari imaju smatrati kao jedna parnična

stranka. Ukoliko u ostavljenom roku ne postupi po nalogu suda i tužbom ne obuhvati sve subjekte koji su sudionici određenog materijalno-pravnog odnosa takvu tužbu će sud odbaciti.

Međutim, ukoliko sud utvrdi da jedan od nužnih suparničara označenih kao stranka u postupku nije bio živ prije pokretanja postupka, isti nije ni mogao biti stranka u postupku. Kako se radi o nužnom suparničarstvu, te kako se spor zbog prirode pravnog odnosa može riješiti samo na jednak način prema svim suparničarima koji tek zajedno čine jednu stranku, to u toj situaciji tužbu treba odbaciti, a budući da se radi o neotklonjivom procesnom nedostatku.

Predmet broj 03 O K 015375 16 Kž 6 – član 312 stav 1 tačka k) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

Činjenice i žalbeni navodi

Prvostepenim rješenjem, u krivičnom postupku zbog krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289 stav 2, u vezi sa stavom 1 i u vezi sa članom 31 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine^[39] (u daljem tekstu KZ FBiH), optuženom je ukinut pritvor i određeno je da se isti ima odmah pustiti na slobodu, uz izricanje mjera zabrane iz člana 140a. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine^[40] (u daljem tekstu ZKP FBiH), i to zabrana napuštanja boravišta, zabrana sastajanja sa svjedocima, te naredba da se optuženi jednom sedmično javlja PU, koja će voditi evidenciju o javljanju optuženog. Optuženi je upozoren da mu se može odrediti pritvor ukoliko prekrši izrečene mjere zabrane, primjenom odredbi člana 140b stav 3 ZKP-a FBiH.

Dakle, prvostepeni sud smatra da prijedlog kantonalnog tužitelja za produženje pritvora iz razloga propisanih odredbom člana 146 stav 1 tačka c) ZKP-a nije osnovan, ističući da se prisustvo optuženog za uspješno vođenje krivičnog postupka, u konkretnom slučaju, može postići izricanjem mjera zabrane iz člana 140 i 140a tačka b) ZKP-a FBiH.

Navedeno rješenje žalbom pobija kantonalni tužitelj, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312 stav 1 tačka k) ZKP-a FBiH, kao i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navodeći da prvostepeni sud nije dao jasne razloge zbog kojih smatra da se izrečenim mjerama može ostvariti svrha koja se ostvaruje mjerom pritvora, obzirom da je u predmetnom postupku mjera pritvora predložena zbog opasnosti da optuženi ne učini novo krivično djelo.

Odluka

Uvažavajući žalbu kantonalnog tužitelja, Vrhovni sud Federacije BiH ukinuo je prvostepeno rješenje i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Po ocjeni Vrhovnog suda Federacije BiH, prvostepeni sud u obrazloženju svoje odluke, izlazeći iz okvira pritvorskog osnova, iznosi razloge koji opravdavaju izricanje mjera za efikasno obezbjeđenje prisustva optuženog i uspješno vođenje krivičnog postupka, bez iznošenja razloga kako će se mjerama zabrane koje je izrekao otkloniti opasnost sadržana u pritvorskom osnovu, a čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312 stav 1 tačka k) ZKP FBiH. Samim tim, Vrhovni sud Federacije BiH nalazi da ne postoje razlozi zbog kojih se iteracijska opasnost za produženje pritvora može zamijeniti mjerama zabrane. Dakle, pogrešno je shvaćanje prvostepenog suda da se prisustvo optuženog za uspješno vođenje krivičnog postupka, umjesto mjere pritvora iz člana

[39] ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14 i 46/16)

[40] ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14)

146 stav 1 tačka c) ZKP-a FBiH, može postići mjerama zabrane iz člana 140 i 140a tačka b) ZKP-a FBiH, jer pomenuti pritvorski osnov nema isključivo za cilj da obezbijedi prisustvo optuženog na glavnom pretresu, već da u povodu konkretnog krivičnog djela otkloni iteracijsku opasnost, odnosno da svojom preventivnom prirodom eliminiše opasnost da optuženi ponovi krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna.

Predmet broj 09 O K 023702 16 Kž 11 – član 2 stav 18 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

Činjenice i žalbeni navodi

Rješenjem prvostepenog suda produžen je pritvor za dva mjeseca optuženom iz razloga koje propisuje član 146 stav 1 tačka c) ZKP FBiH, a protiv kojeg optuženog je potvrđena optužnica zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342 stav 2, a u vezi sa krivičnim djelom Organiziranje otpora iz člana 361 stav 1 KZ FBiH.

Protiv navedenog rješenja žalbu je izjavio branitelj optuženog, i to zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, kao i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Oспорavajući prvostepeno rješenje, branitelj optuženog tvrdi da pobijano rješenje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312 stav 1 tačka k) ZKP FBiH. Branitelj optuženog, nadalje, ističe da nije ispunjen formalnopravni uvjet u pogledu zapriječene krivičnopravne sankcije iz člana 2 stav 18 KZ FBiH da bi se optuženi mogao smatrati članom grupe za organizirani kriminal, a time i učiniteljem krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342 stav 1 KZ FBiH. Ovakav stav branitelj optuženog zasniva na stajalištu da je za krivično djelo Organiziranje otpora iz člana 361 stav 1 KZ FBiH, za koje se optuženi tereti da ga je počinio kao član grupe za organizirani kriminal, zapriječena kazna zatvora do tri godine, a ne preko tri godine kako to Krivični zakon Federacije BiH imperativno zahtijeva.

Odluka

Vrhovni sud Federacije BiH žalbu branitelja je djelimično uvažio, pa prvostepeno rješenje ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Naime, odlučujući o žalbi branitelja optuženog Vrhovni sud je našao da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312 stav 1 tačka k) ZKP FBiH iz razloga što je prvostepeni sud propustio određeno se izjasniti iz kojih činjenica i okolnosti je izveo zaključak o postojanju osnovane sumnje da je optuženi počinio krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342 stav 2, a u vezi sa krivičnim djelom Organiziranje otpora iz člana 361 stav 1 KZ FBiH.

Nasuprot tome, stajalište branitelja optuženog o neispunjenju formalnopravnog uvjeta u pogledu zapriječene krivičnopravne sankcije iz člana 2 stav 18 KZ FBiH da bi se optuženi mogao smatrati članom grupe za organizirani kriminal, pa time i učiniteljem krivičnog djela Organiziranje otpora iz člana 361 stav 1 KZ FBiH, Vrhovni sud Federacije BiH ne smatra ispravnim. Član 2 stav 18 KZ FBiH propisuje značenje izraza „grupa za organizovani kriminal“, kao i da je ista djelovala u cilju učinjenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna.

Za samo svojstvo člana grupe za organizirani kriminal ne traži se da je svaka osoba, kao član grupe od najmanje tri osobe, lično učinila jedno ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža, nego se zahtijeva pripadnost grupi koja je djelovala u cilju učinjenja takvih krivičnih djela i svijest o tome. Dakle, to ne znači da grupa za organizirani kriminal,

u cilju učinjenja navedenih krivičnih djela, ne može istovremeno djelovati i u cilju učinjenja krivičnih djela za koja je propisana kazana zatvora do tri godine.

Predmet broj 07 o U 009627 14 Uvp – član 41 stav 1 Zakona o upravnim sporovima

Činjenice

Kantonalni sud je, aktom naslovljenim kao „Obavijest“, tužiteljici vratio tužbu u upravnom sporu, a zbog neplaćanja sudske takse u skladu sa članom 4 stav 1 Zakona o sudskim taksama sa tarifom, a kojom je propisano da sud neće preduzimati nikakve radnje ako takseni obveznik nije platio taksu propisanu ovim Zakonom. Prvostepeni sud, nakon vraćanja tužbe tužiteljici zbog neplaćanja sudske takse, nije poduzima daljnje pravne radnje, te se predmet smatrao završenim. Protiv navedenog akta prvostepenog suda, naslovljenog kao „Obavijest“, tužiteljica je podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Odluka

Vrhovni sud FBiH je u svojoj odluci izrazio stav da se odluka suda u formi „Obavijesti“, kojom se okončava sudski postupak, ima smatrati odlukom u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o upravnim sporovima (u daljem tekstu ZUS)^[41], kojom je po podnesenoj tužbi pravosnažno negativno odlučeno. Dakle, obzirom da je zbog nepostupanja stranke po Obavijesti spis okončan i arhiviran, pa ne postoji drugi način za „aktiviranje“ predmeta, to je zbog postojanja ovakve činjenice dozvoljeno izjavljivanje zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Predmet broj 01 o U 006965 12 Uvp – član 24 stav 2 Zakona o upravnim sporovima

Rješenjem Kantonalnog sud tužba tužitelja je odbačena kao neuredna. Protiv navedenog rješenja tužitelj je, podneskom naslovljenim kao žalba, osporio zakonitost rješenje iz razloga povrede odredbi Zakona o upravnim sporovima (ZUS), kao i zbog pogrešno i nepotpunog činjeničnog stanja.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da je prvostepeni sud, prilikom prethodnog ispitivanja tužbe, ocijenio da je ista neuredna jer je tužba sa priložima dostavljena samo u jednom primjerku. Shodno odredbi člana 24 stav 1 ZUS-a, prvostepeni sud pozvao je tužitelja da otkloni nedostatke tužbe, ostavljajući tužitelju rok od 8 dana od dana prijema rješenja, uz upozorenje na posljedice nepostupanja po traženju suda. Nakon što je prvostepeni sud utvrdio datum prijema navedenog dopisa od strane tužitelje, t nakon što je utvrdio protek ostavljenog roka za otklanjanje nedostataka u tužbi, to je isti ocijenio da su ispunjeni uslovi propisani odredbom člana 24 stav 2 ZUS-a i tužbu odbacio kao neurednu.

Odluka

Presudom Vrhovnog suda Federacije BiH zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke je uvažen, pobijano rješenje ukinuto i predmet vraćen istom sudu na ponovno rješavanje.

Vrhovni sud Federacije BiH utvrdio je da je prvostepeni sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje, zbog čega nisu ispunjeni uslovi propisani odredbom člana 24 stav 2 ZUS-a. Naime, iz stanja spisa proizlazi da je u momentu donošenja rješenje kojim je prvostepeni sud odbacio tužbu kao neurednu, isti taj sud u spisu imao dostavljenu uređenu tužbu, koja je čak predana na poštu unutar

[41] (“Službene novine Federacije BiH”, broj 9/05)

ostavljenog roka od 8 dana. Dakle, tužba u momentu donošenja rješenja nije sadržavala nedostatke koji bi sprječavali rad suda.

Nadalje, pogrešan je zaključak prvostepenog suda kojim je protekom roka od 8 dana za uređenje tužbe, tužitelj propustio mogućnost poduzimanja konkretne radnje. Po ocjeni Vrhovnog suda Federacije BiH, pozivanjem tužitelja da u ostavljenom roku od 8 dana uredi tužbu, radi se o sudskom, a ne zakonskom roku sa prekluzivnim posljedicama, pa se iz tog razloga tužba ne može odbaciti, jer je nakon proteka ostavljenog roka, a prije donošenja odluke, dostavljen uredan zahtjev. U konkretnom slučaju ne radi se o prekluzivnom roku protekom kojeg prestaje određeno pravo, već o roku koji nije prekluzivne prirode, i takav rok sud, u skladu sa okolnostima slučaja, sam određuje i isti može produžiti, pa čak i ponoviti u određenim okolnostima. Dakle, radi se o sudskom, a ne zakonskom roku, pa prema tome, nema prekluzije.